

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 12P/92/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4314215396
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Pintová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2015:4314215396.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice vo veci starostlivosti o mal. C. bytom u navrhovateľky, v konaní zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa rodičov: neb. C., na návrh L. o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, sudkyňou JUDr. Miriam Pintovou, takto

rozhodol:

Maloletá C. sa zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti L., ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok má iba v bežných veciach.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 60,- EUR mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, k rukám L. počnúc dňom 29.01.2014.

Zameškané výživné za obdobie od 29.01.2014 do 16.10.2015 vo výške 1 265,81 EUR je otec povinný k rukám L. uhradiť v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 8P/250/2007-132 zo dňa 22.10.2009 v časti zverenia mal. C. do osobnej starostlivosti matky, a rozsudku Okresného súdu v Dolnom Kubíne č.k. 8P/13/2013-52 zo dňa 12.3.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 9CoP 48/2013-69 zo dňa 13.06.2013 v časti výživného na mal. C. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka písomným návrhom doručeným súdu dňa 9.7.2014 žiadala, aby súd mal. C. zveril do jej náhradnej osobnej starostlivosti. V návrhu uviedla, že maloletá je jej neterou, pochádza zo vzťahu jej nebohej sestry C. Mal. C. bola rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 8P /250/2007 - 132 zo dňa 22.10.2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina č.k. 7CoP/13/2010 zo dňa 12.5.2010 zverená do starostlivosti matky a zo strany otca bolo určené výživné vo výške 40 eur. Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 8P /13/2013 - 52 bola vyživovacia povinnosť na mal. zo strany otca zvýšená na sumu 60 eur mesačne. Navrhovateľka uviedla, že matka mal. náhle zomrela dňa 3.12.2013, otec neprejavil záujem o maloletú po smrti jej matky tak, ako aj v čase za života matky, neprispieval na výživu maloletej, nebol s dieťaťom ani v žiadnom kontakte. Navrhovateľka uviedla, že po smrti matky mal. podala na Okresný súd v Dolnom Kubíne návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Uznesením č.k. 8P /121/2013 - 12 zo dňa 10.12.2013 Okresný súd Dolný Kubín predbežne mal. zveril do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Následne Okresný súd v Dolnom Kubíne preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Levice. Navrhovateľka uviedla, že zabezpečuje starostlivosť po smrti matky o mal., má k nej veľmi silný citový vzťah, maloletá je jej neterou, od pohrebu matky sa nepretržite dieťa nachádza v jej starostlivosti, od tejto doby zabezpečuje výchovu maloletej. Maloletá sa v novom prostredí veľmi rýchlo zadaptovala, aj v škole, ktorú navštevuje, otec o dieťa neprejavil žiadny záujem.

Navrhovateľka vo výpovedi uviedla, že na predmetnom návrhu trvá, od podania návrhu nedošlo k žiadnej zmene, predovšetkým čo sa týka prejavu záujmu zo strany otca. Starostlivosť o mal. riadne zabezpečuje, dieťa ju rešpektuje, nemá s mal. žiadne výchovné problémy, mal. C. riadne navštevuje povinnú školskú dochádzku, dosahuje veľmi dobré študijné výsledky. Poznamenala, že je v riadnom pracovnom pomere, má vytvorené bytové podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletú, byva v spoločnej domácnosti so svojím priateľom H.. Žiadala, aby súd návrhu vyhovel, s tým, že má vytvorené všetky podmienky na zverenie mal. do náhradnej osobnej starostlivosti, poznamenala, že poberá sirotsky dôchodok na mal., aj náhradné výživné vo výške 60 eur mesačne, ktoré bolo určené rozhodnutím Okresného súdu Dolný Kubín, s tým, že otec o dieťa neprejavuje žiadny záujem, s dieťaťom sa nestretáva, neplní si svoju vyživovaciu povinnosť, nekupuje dieťaťu žiadne darčeky. Otec sa na pojednávanie nedostavil, nezaslal súdu ani písomné vyjadrenie. Nepožiadala o odročenie termínu pojednávania z dôležitého dôvodu.

Súd podľa § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal v neprítomnosti otca.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav :

Maloletá C. bola rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 8P /250/2007 - 132 zo dňa 22.10.2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 7CoP/ 13/2010 zverená do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. sumou 40 eur mesačne, počnúc dňom 1.9.2007. Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 8P /13/2013 - 52 zo dňa 12.3.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 9CoP /48/2013 - 69 zo dňa 13.6.2013 súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči mal. C. zo sumy 40 eur mesačne na 60 eur mesačne, počnúc dňom 1.2.2013.

- 3 -

12P / 92/2014

Matka maloletej C. zomrela dňa 3.12.2013. Po smrti matky maloletej sa ujala starostlivosti o mal. sestra matky mal. L. Uznesením Okresného súdu v Dolnom Kubíne č.k. 8P /121/2013 - 12 zo dňa 10.12.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 29.1.2014 súd predbežne maloletú C. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti L. Otec o maloletú po smrti matky dieťaťa neprejavil žiadny záujem, neujal sa starostlivosti o mal. C. po smrti matky, ani po nariadení predbežného opatrenia nemal záujem ako otec dieťaťa vykonávať starostlivosť o maloletú. V súčasnosti starostlivosť o mal. zabezpečuje navrhovateľka, sestra matky maloletej, ktorá má k dieťaťu veľmi silný citový vzťah, čo je zrejmé aj z odôvodnenia uznesenia o nariadení predbežného opatrenia. Mal. C. sa nachádza v jej starostlivosti, s tým, že ako bolo v konaní preukázané, navrhovateľka starostlivosť o dieťa riadne zabezpečuje, má vytvorené bytové podmienky pre maloletú, je v riadnom pracovnom pomere, pričom maloletá riadne navštevuje základnú školu v Leviciach, do školy chodí riadne pripravená, pekne a slušne oblečená, navrhovateľka prejavuje záujem o prospech a správanie maloletej, pravidelne navštevuje rodičovské združenia. Ako vyplýva zo správy základnej školy v Leviciach, po príchode do nového prostredia bola mal. introvertná, málo komunikovala, časom si však v novom kolektíve zvykla. Správa sa slušne, bez konfliktov. Mal. má aj mimoškolské aktivity, zaujíma sa o šport, konkrétne tenis, zúčastňuje sa školských výletov a exkurzií.

Z predložených listinných dôkazov bolo preukázané, že navrhovateľka má dobrý zdravotný stav, nemá žiadne zdravotné obmedzenia pre výkon náhradnej osobnej starostlivosti, nemá žiadny záznam v registri trestov. Navrhovateľka je v riadnom pracovnom pomere. Žije v spoločnej domácnosti so svojím priateľom. Podľa správy Mestského úradu v Leviciach, navrhovateľka nebola riešená v komisii mestského zastupiteľstva na ochranu verejného poriadku v meste Levice. Zo správy zo šetrenia pomerov vykonanej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice bolo preukázané, že navrhovateľka má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o dieťa, je vhodnou osobou pre mal. C., ktorá bude vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť v jej záujme. Navrhovateľka spĺňa osobnostné, morálne predpoklady na výkon náhradnej osobnej starostlivosti, pričom spôsobom svojho života, ako aj života jej priateľa H., ktorý s ňou žije v spoločnej domácnosti, zaručuje, že starostlivosť o mal. C. bude vykonávaná v jej záujme.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2. Zákona o rodine Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Podľa § 45 ods. 3. Zákona o rodine V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

- 4 -

12P / 92/2014

Podľa § 45 ods. 4. Zákona o rodine Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa ods. 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine Ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannnej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť

- 5 -

12P / 92/2014

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

S poukazom na vykonané dokazovanie bolo preukázané, že návrh navrhovateľka o zverenie mal. C. do náhradnej osobnej starostlivosti bol podaný dôvodne. Ako vyplýva z obsahu spisu, rodičia mal. spolu nežili, pričom ešte v čase života matky mal. otec o dieťa neprejavoval náležitý záujem. Matka maloletej náhle, dňa 3.12.2013 zomrela, pričom ani po smrti matky sa otec neujal starostlivosťou o maloletú. Od smrti matky mal. C. starostlivosť o mal. po každej stránke zabezpečuje výhradne navrhovateľka, ktorá je sestrou nebohej matky mal. dieťaťa. Navrhovateľka má k maloletej silný citový vzťah, tiež ako konštatoval kolízny opatrovník, aj maloletá je silno citovo viazaná po smrti matky na svoju príbuznú- tetu, t.j. navrhovateľku. Maloletá sa v domácnosti navrhovateľky riadne adaptovala, aj keď po smrti matky sa vyskytli určité problémy, ktoré sa postupom času stabilizovali. Mal. riadne navštevuje vyučovací proces, navrhovateľka sa zaujíma o školský prospech dieťaťa, mal. chodí do školy čisto upravená, pripravená na vyučovanie, pričom navrhovateľka riadne spolupracuje so školou, navštevuje rodičovské združenia, zaujíma sa o študijný prospech a správanie maloletej. Zo strany školy ani kol. opatrovníka neboli v priebehu konania signalizované absolútne žiadne nedostatky v starostlivosťi o mal. zo strany navrhovateľky. Súd mal za to, že zverenie mal. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky je jednoznačne v záujme maloletej, berúc do úvahy aj skutočnosť, že otec dieťaťa o maloletú neprejavuje dlhodobý žiadny záujem, v prípade, že by po smrti matky sa neujala starostlivosťi o maloletú navrhovateľka, prípadne niekto iný z príbuzných, musela by byť u maloletej nariadená ústavná starostlivosť, ktorej nariadenie je až krajným riešením, keďže náhradná osobná starostlivosť má jednoznačne prednosť pred ústavnou starostlivosťou.

Otec maloletej neprejavil záujem o dieťa, pričom súd musí konštatovať, že otec bezdôvodne sa nezúčastnil ani súdneho pojednávania, keďže uviedol, že nemá žiadny doklad, aby sa nemohol zúčastniť pojednávania, čo však ako vyplýva zo správy OR PZ nebolo preukázané. Otec sa ani nevyjadril k predmetnému návrhu v zmysle žiadosti súdu.

Nakoľko vyživovacia povinnosť otca k maloletej naďalej trvá, súd rozhodol o vyživovacej povinnosti otca k maloletej. Otec si vyživovaciu povinnosť, ktorá bola stanovená súdom vo výške 60 eur mesačne a to rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť 4.7.2013 neplní. Súd určil vyživovaciu povinnosť otcovi vo výške 60 eur mesačne, tak, ako bola naposledy upravená vyživovacia povinnosť na mal. Otec je naďalej vedený v živnostenskom registri ako podnikateľ. Zo správy daňového úradu vyplýva, že za posledné roky nepodával daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby. Otec býva v obci Leľa, neboli zistené jeho súčasné majetkové a osobné pomery. Otec nie je zamestnaný, nie je známe, že by podnikateľskú činnosť vykonával, ako vyplýva aj z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, v obci má otec zlú povesť, jeho správanie na verejnosti je nekorektné. V obci nie je vlastníkom žiadneho hnutel'ného, ani nehnuteľného majetku. Otec nie je vedený na úrade práce, soc. vecí a rodiny, nebolo preukázané, že by bol poberateľom dávok v hmotnej núdzi. S poukazom k týmto skutočnostiam, berúc do úvahy nielen skutočný príjem na strane otca, ale aj jeho zárobkové možnosti a schopnosti, s tým, že otec je schopný svojou prácou zabezpečiť si príjmy, na pokrytie svojich výdavkov na živobytie, súd určil vyživovaciu povinnosť otcovi na maloletú v rovnakom rozsahu, ako v konaní o poslednej úprave výživného, t.j. 60 eur mesačne, ktoré je otec povinný k rukám navrhovateľky uhrádzať vždy do 15-teho dňa kal. mesiaca vopred.

- 6 -

12P / 92/2014

Súd vyživovaciu povinnosť určil počnúc dňom 29.1.2014, t.j. odo dňa právoplatnosti uznesenia o nariadení predbežného opatrenia, ktorým maloletá bola predbežne zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. V konaní nebolo preukázané, že by od uvedeného obdobia, t.j. od 29.1.2014 otec vyživovaciu povinnosť si uhradil, prípadne, že by túto uhradil čiastočne. Zročné výživné súd vyčíslil odo dňa od 29.1.2014 ku dňu rozhodnutia súdu 16.10.2015 v celovej výške 1265,81 eur, (január

2014 = 60 eur : 31 dní x 3 dni, t.j. od 29.1.2014 do 31.1.2014), (február 2014 - december 2014 vrátane, t.j. 60 x 11 mesiacov = 660 eur , január 2015 - október 2015 vrátane, t.j. 60 eur x 10 mesiacov = 600 eur). , ktoré zročné výživné 1265,81 eur je otec povinný k rukám navrhovateľky uhradiť v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku podľa § 160 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch písomných vyhotoveniach prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 205 ods.1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť; proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. (§ 251 ods. 1 O. s. p.)